

SOS Digital - Providing Support to Students in Distress

Neuroróżnorodności_ spektrum autyzmu

Poradnik dla wykładowców i pracowników uczelni

Universidade do Minho

UNIVERSITÀ
DI TRENTO

ADAM MICKIEWICZ
UNIVERSITY
POZNAŃ

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the content, which reflects solely the opinions of its authorship. The European Commission is not responsible for the content of this publication.

WYZWANIA U STUDENTÓW W SPEKTRUM AUTYZMU/ Z NEURORÓŻNORODNOŚCIĄ JAK REAGOWAĆ?

Wyzwania relacyjne, komunikacyjne i organizacyjne u studentów w spektrum autyzmu/ z neuroróżnorodnością

Niektórzy studenci, mający trudności w interakcjach z innymi oraz posiadający nietypowy styl uczenia się wynikający z neuroróżnorodności, są narażeni na ryzyko nieukończenia studiów. Mogą oni prezentować różnorodne trudności, które utrudniają im samodzielne radzenie sobie w życiu codziennym.

Aspekty poznawcze:

- ✓ trudności z koncentracją i utrzymaniem uwagi (np. potrzeba częstego przerywania prowadzącego)
- ✓ sztywność myślenia, trudności w uczeniu się na błędach i planowaniu
- ✓ trudności w organizowaniu nauki (np. brak umiejętności planowania czasu, przestrzeni i zarządzania materiałami)
- ✓ tendencja do skupiania się na szczegółach kosztem całości pracy
- ✓ tendencja do uporczywego dążenia do zrozumienia i wykonania zadania
- ✓ trudności z utrzymaniem wyglądu (tj. niedbały wygląd)

Aspekty relacyjne:

- ✓ nadmiernie formalny język, na ogół z niewielką ilością niuansów emocjonalnych i trudnościami w pragmatyce komunikacji
- ✓ treść wystąpień dotyczy „wąskich zainteresowań”, „preferowanych” obszarów wiedzy
- ✓ trudności ze zrozumieniem metafor, ironii, żartów mogą wywoływać niepokój i powodować nieporozumienia w relacjach społecznych
- ✓ trudności w natychmiastowym i intuicyjnym rozumieniu różnych sytuacji społecznych i relacyjnych
- ✓ ekspresja mimiczna może być ograniczona i nie modulowana, a nieliczne gesty towarzyszą komunikacji werbalnej

Aspekty akademickie:

- ✓ trudności w organizowaniu i przekładaniu egzaminów
- ✓ trudne relacje z nauczycielami akademickimi, kolegami i wynikająca z tego izolacja (poczucie osamotnienia)

Spektrum autyzmu obejmuje wiele zachowań przyczyn. Interakcja między genami, aspektami podatności osoby i środowiska wydaje się odgrywać istotną rolę w manifestacji tych sygnałów i objawów zaburzeń spektrum autyzmu.

Jakie zastosować podejście do studenta w spektrum autyzmu/ z neuroróżnorodnością?

- ✓ zachowaj spokojną pomocną postawę używając jasnego języka (np. bez aluzji)
- ✓ pytaj, czy student zrozumiał, co zostało mu powiedziane, ponieważ zrozumienie może być utrudnione przez trudności w zarządzaniu różnymi aspektami interakcji
- ✓ podczas omawiania wyborów, jakich należy dokonać w obliczu egzaminów lub innych sytuacji życiowych na uczelni, przydatne może być pokazanie różnych opcji i rozważenie możliwych konsekwencji każdej z nich
- ✓ daj więcej czasu na opracowanie decyzji, którą student będzie musiał podjąć
- ✓ odpowiadaj na pytania studenta w spokojnej i bezpiecznej przestrzeni

Co robić? Jak możesz pomóc?

- ✓ organizuj zajęcia z pracy zespołowej, mające na celu wzmocnienie umiejętności interpersonalnych i komunikacyjnych
- ✓ preferuj jasne zadania, jasne role, przypisując rolę oparcia o konkretne kompetencje
- ✓ jeśli to możliwe, przeprowadzaj test egzaminacyjny w oddzielnym środowisku
- ✓ dawaj więcej czasu na wykonanie zadania, aby zmniejszyć niepokój, opanować uwagę i trudności z koncentracją (np. w przypadku testów pisemnych)

Czego nie należy robić w takich sytuacjach?

- ✓ Unikaj pytań ogólnych i otwartych, dwuznaczności i pytań domyslnych (np. w przypadku egzaminów ustnych)

PRZYDATNE DANE KONTAKTOWE

1. Biuro Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami - Psychologiczni Konsultanci ds. trudności w procesie studiowania

mgr Szymon Hejmanowski
e-mail: szymon.hejmanowski@amu.edu.pl
tel. 730 591 791

dr Julita Wojciechowska
e-mail: julita.wojciechowska@amu.edu.pl

dr Robert Poklek (dla studentów Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego UAM w Kaliszu)

Dyżur dla studentów w każdy wtorek i czwartek w godz. 17.30-19.00 - poprzez TEAMS **on-line lub kontakt telefoniczny 604-601-892.**

LITERATURA

- ✓ Barale, F., & Ucelli di Nemi, S. (1999). L'autismo nell'età adulta: profili evolutivi e modi di cura. Quaderni di psichiatria pratica, 10-11.
- ✓ Istituto Superiore di Sanità. (2011). Il trattamento dei disturbi dello spettro autistico nei bambini e negli adolescenti.
- ✓ (2013). Meeting report: autism spectrum disorders and other developmental disorders: from raising awareness to building capacity.
- ✓ Organization World Health.
- ✓ Keller R. (2016), I disturbi dello spettro autistico dall'adolescenza all'età adulta. Aspetti diagnostici e proposte di intervento, Trento, Erickson.
- ✓ Venuti P. (2012), Intervento e riabilitazione nei Disturbi dello Spettro Autistico, Roma, Carocci.
- ✓ Vivanti, G. (2014). L'Autismo nel DSM-5. Tratto da Superando: <http://www.superando.it/2014/07/18/linps-e-ladiagnosi-di-autismo-doverosi-approfondimenti/>